

Workoholic: heilige, nuttige, gevaarlike Miskruier

E: dung beetle
A:miskruier

D:Rollkutscher, Pillendreher,
Mistkäfer. Skarabäus

H: ongaingene, ondjaikororo

By ons almal goed bekend as simbool vir opstanding (resurrection, Auferstehung), as simbool vir sonaanbidding op die Afrika-Kontinent, bekend as baie harde werker, as een van die nuttigste diertjies t.o.v. ons grond, maar ook as draer van gevaarlike siektes is: die miskruier....Wie van ons het nie al neergekniel en die tyd vergeet, terwyl jy hierdie doenige skepseltjies dopgehou en dalk 'n bietjie geterg het nie?!

In Egipte is hulle heilig; die misbal simboliseer "Die opstanding", die son waaruit nuwe lewe gebore word. Miskruiers van klei is ook gebruik as kommunikasiemedium: op die plat onderkant is boodskappe (in opdrag van die koning) geskrywe, en dan is die kleikewertjies uitgedeel en aangestuur vir verspreiding van die boodskap, soos vandag se koerant dalk.

In die taal- en kunstwêreld verskyn die motief van die miskruier dikwels, aptekers word in Duits "pilledraaiers" (Pillendreher) genoem soos ook die miskruier. Scarabidae het model gestaan vir beeldhouwerk, daar is oor hulle geskrywe, ...ek het net nog nie van 'n miskruierdans gehoor nie, ... dalk het die Boesmans ene?

gewilde motief vir kunstenaars

Miskruiers kom in die hele Afrika voor, orals daar, waar diere en mense mis. Daar is grotes en kleintjies, daar is metaalglansendes en dowwes, groenes, bruines, koperkleuriges en swartes, "gewapendes" (met horing) en eenvoudiges, die verskeidenheid is **baie groot**. Hulle behoort aan die familie Scarabidae en lewe van plantmateriaal (verrottend), mis, nektaar en swamme (fungi).

koperkleurige miskruiers

As daar een dier is, wat kan werk, dan is dit die miskruier! So het dit dan ook sy werksgereedskap altyd byderhand: Die **graaf** sit voor aan die kop. Die **hark** is die getande voorbene. Op die kop of borststuk sit dikwels uitgroeisels soos **horings of 'n vurk**, waarmee die mis gesteeek, gesny of gestoot word.

Die misbolle wat hulle rol, is slegs die voorstadium van die eindprodukt.

Hulle rol die misbal vorentoe deur dit kop onderstebo agtertoe te stoot.

Die laaste paar bene is bo-op die bol gedurig besig om dit te draai (om die rotasie-as te verander) sodat dit koeël rond word, en die voorste paar bene druk die bal treetjie vir treetjie in die gewenste rigting...(probeer jy maar om die rigting te verander, jy sal dit nie maklik regkry nie!) Die middelste paar bene hou die bal in posisie.

workoholic.....

...besig om ...

...bol...

...na gat

...te rol...

en daar te begrawe

As daar twee miskruiers met een bol besig is, wil ene nie die ander help nie, nee, hy wil dit steel! So ontstaan daar dan "onder-onsies". Die bal word nie maklik weggegee nie. Die wenner gaan voort met die bol en begrawe dit dan. Daar verander die wyfie die suiwer misbol in 'n broeikamer. Die wyfie sit die eiertjie (ek dink)

op die misbol, die larwetjie vreet homself binne-in die bol, groei daar, word groter en groter, word papier en kruip as nuwe kewer in die volgende reënseisoen uit die bol en uit die grond.

Bol so groot soos tennisbal, babakamer soos golfbal

Larwes van miskruierspesie Engerlinge

Ratels hou van miskruierlarwes en grawe hulle uit; hulle is vet, proteïenryk en voedsaam. Van die inheemse bevolkingsgroepe hou ook **baie** van die larwes as voedsel, veral natuurlik diegene wat bees besit.

Die rol wat miskruiers in die natuur speel, is regtig **baie belangrik**; hulle grawe in die boonste laag van die grond, belug dit daardeur, werk organiese materiaal in, verryk sodoende die grond as groeibodem vir plante. Die organiese materiaal hou dan ook die vog beter as die onorganiese materiaal. Hulle "ruim op", verwyder mis, is so te sê die "Potty coach" (tenkwa wat die dreine leeggepomp het vroeër dae) in die natuur.

Namibia dung beetle feast

uitwendige geraamte van 'n groot miskruier

Miskruiers kan ook gevaarlik wees vir katte en honde (huis- en ander diertjies soos voëls, akkedisse, muise wat af en toe mis en/of goggas vreet), omdat hulle draers kan wees van die *Spirocercus lupi*, die "**Silent killer worm**". Om daaroor meer te lees, gaan in by Google: Spirocercosis - the silent killer of gee net *silent killer worm in dogs* in**BAIE INTERESSANT, SKRIKWEKKEND, GOED OM TE WEET**, veral vir diegene wat klein kinders **en** huisdiere het (selfs in stedelike gebiede, nie net op die platteland nie.)

Inligtingsbronne:

Updated Field Guide to Insects of SouthAfrica (Mike Picker, Charles Griffiths, Alan Weaving)

Bilder aus der Insektenwelt -Einmalige Edition der Kosmos-Originalausgaben von 1908-1914 (Jean Henri Fabre)

Artikel uit Farmer's Weekly oor die "Silent killer worm" (vir my by internet nie meer opspoorbaar nie), aan my gestuur deur Assi Leuschner...**danke!**

Teks en fotos: Anka Eichhoff

behalwe volgende fotos: Namibia dung beetle feast (Internet: *Duwwe!*), larwes van miskruiers /Engerlinge (Alex Dreyer) **dankie!**

Junie 2016